

Raport narativ privind al treilea seminar național al Școlii Europene Ovidiu Șincai Ediția 2015 Mahmudia, 16-19 iulie 2015

În perioada 16-19 iulie 2015 a avut loc, la Mahmudia, al treilea seminar național al Școlii Europene „Ovidiu Șincai” – **ediția 2015**, cu titlul *Europa într-o lume în schimbare*. La seminar au participat 24 de cursanți, dintre care 11 femei și 13 bărbați; 13 din București și 11 din provincie; 9 membri ai partidelor politice, 6 funcționari publici, 3 economiști, 2 jurnaliști, 2 oameni de afaceri, 1 avocat și 1 reprezentant al organizațiilor neguvernamentale. Media de vârstă a participanților a fost de 34 de ani. Prelegerile au fost susținute de către:

- **Ștefan Daniel Armeanu**, Consilier conducere, Autoritatea de Supraveghere Financiară – „**Uniunea Economică și Monetară – perspective ale evoluției situației financiare europene**”;
- **Laura Dragomir**, Speaker, Trainer, Consultant Comunicare și Public Speaking – „**Principii de comunicare în timpul unei crize**”;
- **Adrian Marius Dobre**, Secretar General al Institutului „Ovidiu Șincai” – „**Reforma codului fiscal și perspectivele de dezvoltare ale României**”;
- **Maria-Manuela Catrina**, Director al Școlii Europene „Ovidiu Șincai” – „**Datele deschise – instrument în prevenirea și combaterea corupției**”.

Vă prezentăm în continuare principalele idei care s-au conturat în urma cursurilor:

1. Ștefan Daniel Armeanu – „Uniunea Economică și Monetară – perspective ale evoluției situației financiare europene”

Prima parte a cursului a fost dedicată prezentării anumitor componente ale teoriei economice privind spațiul european comun. Criza datoriilor Greciei pune la îndoială, în prezent, vizibilitatea zonei euro. Baza Uniunii Economice și Monetare (UEM) este piața unică, consolidată de zona monetară unică (19 state membre). Statele UE care nu sunt membre ale zonei euro au obligația de a introduce moneda unică, cu excepția Marii Britanii și Danemarcei.

Convergența monetară structurală este preferabilă celei conjuncturale, în care prețurile cresc mai mult decât salariile. O UEM veritabilă se caracterizează prin supremația BCE, libertatea comerțului, circulația factorilor de producție, circulația capitalurilor, politica fiscală comună, prevenirea șocurilor asimetrice, regula „no bail-out”, la care se adaugă uniunea politică, un buget central, uniunea fiscală, bancară și

bugetară. Flexibilitatea și mobilitatea forței de muncă pot asigura o UEM optimă. În prezent aceste condiții nu sunt îndeplinite.

Sistemul monetar trebuie corelat cu sistemul fiscal de la nivelul UE, reprezentat de BCE. Relaxarea fiscală trebuie corelată cu relaxarea monetară, lucru greu de realizat în UE, unde există deficite mari și o datorie publică considerabilă. Pactul de Stabilitate și Creștere este alcătuit din norme care garantează soliditatea finanțelor publice. Datoria publică ar trebui să fie sustenabilă (în România este de

44-46%). Contează și gradul de internalizare a datoriei: de exemplu, în Italia și Japonia cea mai mare parte a datoriei publice este internă. Capitalul autohton este indispensabil dezvoltării și interesului național (în România aportul acestui sector la PIB este de doar 10%).

Criza zonei euro a scos în evidență mai multe probleme ale UEM, cum ar fi lipsa uniunii bancare, a echității de supraveghere (până în 2011), a unor pârghii și instrumente solide. Apelul la austeritate a constituit un remediu simplist și pe termen scurt, pentru a cumpăra timp, și a cauzat o lipsă de investiții și de formare brută de capital.

Eurostat este organizația unică pentru reunirea statisticilor naționale ale statelor membre. Metodele de calcul statistic ale Comisiei Europene sunt destul de subiective, axându-se pe baze exclusiv teoretice care absolutizează PIB-ul potențial. Efectul asupra economiei reale este destul de serios.

În perioadele de boom economic nu este bine să scazi taxele și impozitele. În acest sens, un stabilizator automat este sistemul de taxare progresiv, care oferă o supapă pentru reglarea efectelor evoluțiilor economice. Bugetul central are o funcție de stabilizare mai ridicată în țările nordice, unde sistemul de taxare este progresiv.

Criza din Grecia a divizat UE între țări susținătoare ale creditării (Italia, Franța, Spania, Portugalia, Cipru) și oponentele acesteia (Germania, Austria, Olanda, Finlanda). Criza datoriilor europene nu este rezolvată în acest moment, pentru că la nivelul statelor membre avem un nivel ridicat al șomajului, datorii ridicate, sărăcie, dezechilibre macroeconomice, dezechilibre structurale etc.

În partea a doua a cursului au fost adresate întrebări lectorului. Discuția s-a concentrat asupra stadiului actual de pregătire a economiei României pentru aderarea la zona euro. România este singura țară care a stabilit o dată pentru aderarea la zona euro: 2019. Din 2017 ar trebui pregătit mecanismul cursului de schimb, care evită variațiile mai mari de 15%. Anul 2019 este o țintă optimistă, pentru că e nevoie de cel puțin 10 ani pentru a îndeplini criteriile de convergență reală și de o creștere

sustenabilă a economiei, bazată pe investiții. Sectorul IT are o valoare foarte importantă (0,4% din PIB), dar contribuie și la polarizarea regională.

Diferența dintre competitivitatea României și a UE rezidă în factorul tehnologic, educație, diferențe structurale. Criteriile de convergență nominală sunt: (1) stabilitatea prețurilor; (2) poziția fiscală sustenabilă; (3) stabilitatea cursului de schimb; (4) o rată de scăzută a dobânzii. România îndeplinește aceste criterii. Criteriile de convergență reală sunt: (1) PIB; (2) gradul de deschidere al economiei; (3) ponderea comerțului comunitar; (4) structură economică compatibilă (ponderile sectoarelor economice: agricultură, industrie, servicii). România nu îndeplinește aceste criterii, dar acest lucru a ajutat-o în timpul crizei. Gradul de dependență față de UE e foarte mare în România, cu efecte imediate.

Relaxarea fiscală este o măsură importantă pentru a atrage investițiile; reducerea CAS la angajator, reducerea TVA la alimente și noul cod fiscal produc autofinanțare. Din păcate investițiile nu au avut efect din cauza lipsei infrastructurii. Reformarea aparatului de colectare este principalul pilon al reformei fiscale asumate politic. Scăderea de taxe și impozite poate fi efectuată doar în acel moment. Deficitul României este limitat la 1% pentru a realiza convergența la UEM. Mărirea salariilor nu mai e posibilă în actualele condiții. Evaziunea pe TVA este cea mai mare din cadrul UE (12%).

Reducerea evaziunii fiscale trebuie, însă, asumată politic, cu precădere marea evaziune. Pentru a fi sustenabilă, reducerea TVA trebuie să se coreleze cu reducerea evaziunii fiscale, reformarea aparatului administrativ, o mai bună colectare a taxelor și impozitelor.

Avantajele aderării la zona euro sunt următoarele: eliminarea riscului ratei de schimb, dobânzi mai mici, reducerea costului de finanțare, disciplinarea politicilor economice, asigurarea transparenței prețurilor. Dezavantajele sunt: riscul șocurilor asimetrice, pierderea pârghiilor economice (politica monetară și rata de schimb), costurile tehnice și de organizare, creșterea prețurilor, asimetrii în politica monetară, cursul de schimb la care se face trecerea.

Economia României stă bine din punct de vedere macroeconomic, dar are unele probleme la nivel microeconomic. Măsurile de relaxare fiscală trebuie luate, însă cu atenție în contextul crizei din Grecia. Modificarea codului fiscal e importantă, dar trebuie axată pe taxele mari (salariile nu pot fi crescute simultan cu scăderea TVA). Aderarea la zona euro poate avea loc, în mod realist, în 2023-24, pentru că trebuie să recuperăm decalajele de dezvoltare existente.

2. Laura Dragomir – „Principii de comunicare în timpul unei crize”

În cadrul primei părți a cursului au fost prezentate o serie de concepte teoretice privind comunicarea. Astfel, au fost menționați pașii procesului de formare a opiniei publice. Primul pas este producerea opiniei, adică formularea unei idei relevante în legătură cu o problemă controversată care polarizează atenția unui public relativ numeros. Al doilea pas este dezvoltarea opiniei, adică relaționarea ideii respective cu așteptările imediate și de perspectivă pentru a întruni un coeficient de persuasiune cât mai mare. Al treilea pas este difuzarea, lansarea opiniei în segmentele de public. În urma acceptării și adeziunii se cristalizează curentul de opinie care poate asigura succes ideii emise și poate întruni acceptări largi pe termen mediu și lung.

În momentul declanșării unei crize trebuie să existe un plan de criză stabilit anterior pe baze reale, în cadrul căruia trebuie definite lanțul de comandă, canalele de comunicare, politica de comunicare față de mass-media. Comunicarea se va face rapid și cu acuratețe, oferind doar informații verificate și delimitând clar zvonurile de realitate. Se recomandă rezistența în fața tentației de a nega răspunderea și menționarea demersurilor abordate pentru a aduce situația sub control și pentru a preveni situațiile similare în viitor. În general, elementul-cheie în gestionarea crizelor este exprimarea îngrijorării și acceptarea responsabilității.

În contextul comunicării de criză, comunicatorul trebuie să se poziționeze corect ca sursă de informații. Mass-media și publicul vor fi educate că instituția reprezentată este singura autoritate capabilă să răspundă preocupărilor lor în problemele de profil. Comunicarea trebuie să aibă loc prima dată în interiorul organizației, iar mesajul trebuie definit înainte ca acesta să apară în mass-media sau să ajungă la alte grupuri destinate. În acest mod se evită riscul ca informația să fie deformată sau să aibă mai multe interpretări.

Există și o serie de practici manipulative în domeniul comunicării. Printre acestea se numără zvonul, care este o informație prezentată ca adevărată, fără a exista posibilitatea să i se verifice corectitudinea. Este vorba despre un enunț despre evenimente la zi, destinat a fi crezut, colportat din om în om, în lipsa unor date concrete care să îi ateste corectitudinea. Declarațiile oficiale elimină zvonurile, iar lipsa declarațiilor potențează circulația acestora. Zvonurile sunt puse în circulație pentru că au o dublă funcție: de a explica și de a atenua anumite tensiuni emoționale. Pe măsură ce

zvonul circulă, el tinde să devină mai scurt, mai ușor de înțeles și de relatat. Întărirea anumitor detalii (de obicei cele mai spectaculoase) duce la accentuarea acestora și ocuparea unui loc central în semnificația zvonurilor. Conținutul poate fi conservat și reorganizat în jurul unei teme centrale.

Circulația zvonurilor este dependentă de contextele sociale (credibilitatea instituțiilor sociale, sistemul de organizare și circulație a informației formale, tipurile raporturilor de putere), trăsăturile de personalitate ale indivizilor și nevoile psiho-sociologice ale indivizilor și grupurilor. Lansarea zvonurilor nu se face la întâmplare, ci ținându-se seama de așteptările grupurilor umane față de situația problematică pe care o traversează. Se lansează un mesaj cât mai apropiat de ceea ce ar dori să afle populația la acel moment, indiferent cât de departe de adevăr este conținutul enunțului respectiv. În acest context, posibilitatea de diseminare a zvonului este cea mai mare. Temele recurente ale zvonurilor sunt bolile conducătorilor, problemele lor

sentimentale, complotul împotriva puterii, crizele artificiale, teama de străini și răpirea copiilor.

O altă practică manipulativă este intoxicarea. Aceasta vizează adversarul și constă în a-i furniza acestuia informații eronate, care îl vor face să ia decizii dezavantajoase pentru el și favorabile pentru actorul care intoxică. Nu este, însă, o practică rezervată doar domeniului militar, ci poate fi utilizată și de un partid politic, o bancă, un fabricant, care pot profita de pe urma intoxicării concurenților. Spre deosebire de dezinformare, scopul este de a determina una sau mai multe persoane să greșească, și nu o colectivitate.

Dezinformarea, intenționată sau nu, reprezintă orice intervenție asupra elementelor de bază ale unui proces comunicațional care modifică deliberat mesajele vehiculate. Scopul este de a determina la receptori (numiți „ținte” în teoria dezinformării) anumite atitudini, reacții, acțiuni dorite de un anumit agent social. Agentul social nu trebuie să fie neapărat dezinformatorul, acesta poate fi o instituție, o organizație. În procesul de dezinformare, există intermediarii, care se recrutează dintre personalitățile influente în comunitate, pentru a juca rol de lideri de opinie și agenți de influență ai intereselor care stau în spatele mesajelor ce se emit cu un aer neutru și declarativ de pe poziții „independente”. De asemenea, există relele, care sunt indivizi sau instituții ce se dovedesc utili în amplificarea și programarea mesajelor care constituie conținutul dezinformării.

Ceea ce deosebește dezinformarea de alte tipuri de comunicare este caracterul deliberat al acțiunii și lansarea în circuitul informațional a unor informații parțial adevărate în conjugarea lor cu afirmații false, fără indicarea vreunei surse care ar putea fi verificabilă pentru autenticitatea celor emise. Cercetările de teren au demonstrat că rezultatele cele mai eficiente se înregistrează în domeniul mass-media, unde dezinformarea poate atinge frontal toate segmentele de opinie ale spațiului social.

Dezinformarea poate fi o componentă a propagandei, dar aceasta nu se poate baza niciodată doar pe dezinformare. Din perspectiva consecințelor sale sociale, dezinformarea se aseamănă cu zvonul. Acesta din urmă, spre deosebire de dezinformare, nu are un caracter deliberat și nu presupune în mod obligatoriu circulația unor informații false, ci doar dificil de verificat. Zvonul poate fi produs, însă, de o acțiune de dezinformare. Țintele pot fi atât grupuri sau segmente ale societății, cât și indivizi, întotdeauna lideri, de orice fel, care pot influența decizional și acțional grupurile în care se află. Efectele dezinformării depind, pe de o parte, de caracteristicile țintelor (atitudine critică, nivel intelectual, aspirații etc.), iar pe de altă parte, de posibilitatea de a verifica informațiile vehiculate.

Propaganda este o activitate sistematică de transmitere, promovare sau răspândire a unor doctrine, teze sau idei de pe pozițiile unei anumite grupări sociale și ideologii. Scopul este influențarea, schimbarea, formarea unor concepții, atitudini, opinii, convingeri sau comportamente. În sensul clasic, se constituie ca un subsistem al sistemului politic al unui partid, al unui grup social sau al unui regim de guvernare, dar există și alte forme (economică, tehnică, medicală, sportivă, culturală). Propaganda dispune de o structură instituțională specializată (aparat de conducere ierarhică, centre de organizare, centre de studiu, proiectare și difuzare de mesaje), ideologie și valori aflate în corespondență cu interesele și obiectivele grupării sociale pe care o reprezintă, mijloace și metode de transmitere a mesajului. Ea poate fi afectivă (accent

pe informații cu rezonanță emoțională), rațională (accentul este pus pe faptele personalizate și surpriză), persuasivă (aplicarea regulilor retorice) sau politică („un dialog care nu există”).

În partea a doua a cursului participanților li s-a oferit o situație în care informațiile despre diverșii actori și interacțiunile dintre ei erau foarte sumare și interpretabile, urmând ca grupurile formate să ordoneze personajele în funcție de rolul pozitiv sau negativ. În urma exercițiului, concluzia a fost că lipsa unor informații precise poate denatura complet conținutul factic al anumitor împrejurări.

3. Adrian Marius Dobre – „Reforma codului fiscal și perspectivele de dezvoltare ale României”

În prima parte a cursului au fost făcute o serie de considerații pe marginea proiectului legislativ al Guvernului României vizând noul cod fiscal. Codul fiscal reprezintă o constituție mai mică, din punct de vedere economic, assemblează țesutul social în care se întrepătrund sau se polarizează grupurile sociale. Codul fiscal este un text fundamental pentru sistemul fiscal, în special în zona de colectare, bazat pe principii simple. Unul dintre acestea este prevederea deficitului bugetar, care reprezintă o investiție pe termen mediu și lung (cunoscută și drept previzionare a împrumutului).

Numărul de salariații din domeniul public din România se ridică la aproximativ 1,2 milioane de persoane. Pentru aceștia trebuie asigurate cheltuielile cu salariile, iar investițiile publice sunt destul de reduse datorită corupției și luptei anticorupție. Proiectele transregionale reprezintă o oportunitate de creștere, însă doar în condițiile compatibilității între parteneri.

Scăderea TVA trebuie să fie graduală, astfel că în primii doi ani să fie redus la 20%, iar după aceea la 19%. Reducerea CAS cu 5% la angajator nu a fost suficientă, ar fi fost mai eficientă o împărțire a reducerii de 2,5% la angajator și 2,5% la angajat. Acciza la benzină trebuia să finanțeze infrastructura, însă folosirea sa în cadrul bugetului general

a anulat această prevedere.

Colectarea de taxe și impozite este dificilă, în condițiile noului cod fiscal, pentru că nu este corelată cu alte măsuri. Reformarea sistemului de colectare al statului român este imperativă, în caz contrar trebuie mărite taxele, ceea ce ar fi un dezastru pentru guvernul care va trebui să ia decizia respectivă. Productivitatea companiilor

multinaționale va crește după scăderea TVA, ceea ce poate conduce la creșterea exportului de profituri în afara țării.

Partidele politice au o altă abordare, pe termen lung, în funcție de interesele votanților lor. Reducerea taxelor și impozitelor ar trebui să fie mai prudentă, graduală și pe termen mediu și lung (2-3 ani). În același timp, micșorarea taxelor într-un moment de creștere economică supraîncălzește economia și poate duce la o criză și o prăbușire a sectoarelor celor mai expansive. Impozitele și taxele reprezintă un stabilizator natural al economiei.

Creșterea economică bazată pe exporturi e influențată de marile companii, iar statul nu mai dispune de pârghiile de control necesare. Ascensiunea anumitor domenii sau zone pot crea o creștere polarizată a economiei, pentru că alte sectoare au un nivel mai scăzut.

Investițiile reprezintă în medie aproximativ 5-6% din PIB-ul României (în ultimii zece ani), fiind la un nivel de doar 2-3% în ultimii ani. În perioada comunistă investițiile reprezentau nu mai puțin de 35-40% din PIB. Creșterea absorbției fondurilor europene, de la 8 la 50% în ultimii trei ani, a reprezentat un supliment important pentru completarea bugetului de stat, având un efect de multiplicator în economie. Totuși, România încă pierde o parte însemnată a fondurilor care ar putea fi atrase.

Regimul fiscal asupra muncii în România este foarte împovărător pentru creșterea productivității și ar trebui relaxat mai mult pentru folosirea resurselor de forță de muncă, care sunt apreciable. La nivelul populației, nereflectarea creșterii economice în prosperitatea socială duce la creșterea frustrării generale. Productivitatea noastră e foarte scăzută datorită investițiilor puține și a educației ineficiente (diplomele fără acoperire). Creșterea salariului minim pe economie a pus presiune asupra angajatorilor și asupra altor indicatori economici (șomaj, creștere economică etc.). Taxa pe stâlp a fost de fapt un impozit asupra companiilor, un fel de taxă pe capital sau pe profit, care nu trebuie eliminat.

Pentru proiectele de investiții publice economice sau culturale, o soluție ar fi introducerea unei fișe de *scoring*, pentru a evita problemele de achiziții publice pe anumiți indicatori. Noul cod fiscal se dorește a fi o îndreptare a tuturor relelor din trecut, însă prioritățile pe termen lung sunt neglijate. Trebuie gândită foarte bine stimularea economiei naționale la toate nivelurile. Scăderea TVA la 19% nu este o relaxare fiscală, ci o revenire la situația din 2008, cu o structură economică mai bună

În partea a doua a cursului, participanții au intrat în dezbateri cu lectorul și între ei pe marginea temelor discutate în prima parte, dar și pe alte teme. Printre ideile s-au desprins a fost aceea că federalizarea zonei euro va fi foarte dificilă, dar este singura soluție pentru a permite dezvoltarea în continuare. Deciziile la nivel european sunt foarte complicate și lente, pentru că sunt negociate, iar la acest capitol există multe orgolii și interese politicianiste naționale. Federalizarea Europei înseamnă punerea în comun a unor atribute suverane (economice, politice, judiciare). Discursul naționalist este, însă, mai ușor de vândut și în creștere. Grecia nu e singura țară în situație dificilă, mai sunt și Ungaria, Italia, Spania, Portugalia. Rețetele FMI aplicate în aceste țări nu au dat, din păcate, rezultate.

Procesul de integrare europeană a creat o presiune pentru schimbare asupra României, în direcția modernizării și democratizării. Nu a adus numai avantaje, însă

pierderile s-au datorat incapacității noastre de a gestiona acest proces așa cum trebuie și de a negocia mai eficient. Este și o problemă de personalități ale liderilor, însă o țară cu pretenții trebuie să își stabilească un set minimal de poziții pe dosarele prioritare. Există potențialul ca România să devină lider regional, pentru că avem stabilitatea necesară. Ce lipsește sunt companiile românești puternice care să investească semnificativ în zonele din vecinătate, cu excepția parțială a Republicii Moldova. Promovarea politicii externe a României ar trebui să fie obiectivul comun al tuturor instituțiilor publice pe termen de 10-15 ani. Acest obiectiv trebuie realizat prin însumarea unor obiective sectoriale.

4. Maria-Manuela Catrina – „Datele deschise – instrument în prevenirea și combaterea corupției”

În cadrul primei părți a cursului au fost prezentate câteva idei generale despre datele deschise. Astfel, acestea sunt date ce pot fi utilizate în mod liber, reutilizate și redistribuite de către oricine. Ele sunt supuse doar, cel mult, necesității atribuirii în condiții identice.

Datele trebuie să fie valabile ca un întreg și la nimic peste un cost rezonabil de reproducere, preferabil prin descărcare de pe Internet. Ele trebuie să fie valabile într-o formă convenabilă și modificabilă și să fie oferite sub termeni ce permit reutilizarea și redistribuirea inclusiv combinarea cu alte seturi de date. Toată lumea trebuie să poată să le utilizeze, reutilizeze și redistribuie, nu trebuie să existe nici o discriminare împotriva ariilor de cercetare sau împotriva persoanelor sau grupurilor. De exemplu, restricțiile „necomerciale” care ar preveni utilizarea „comercială”, sau restricții asupra utilizării în anumite scopuri (de exemplu, doar în educație), nu sunt permise.

Datele publice sunt deschise dacă: (a) sunt complete – toate datele publice sunt disponibile; (b) sunt primare – datele sunt publicate în forma în care au fost colectate de la sursă, și nu în forme agregate sau modificate; (c) sunt furnizate la timp – puse la dispoziția publicului în cel mai scurt timp posibil astfel încât să se păstreze valoarea lor; (d) sunt accesibile – datele sunt disponibile diverselor categorii de utilizatori, pentru diverse scopuri; (e) sunt nediscriminatorii – datele sunt disponibile oricui, fără să fie necesară o înregistrare a celor care le utilizează; (f) sunt procesabile de către calculatoare – datele sunt structurate în așa fel încât este posibilă prelucrarea lor automată; (g) nu sunt proprietatea cuiva – datele sunt disponibile într-un format asupra căruia nici o entitate nu are control exclusiv; (h) sunt disponibile

printr-o licență deschisă – pot fi folosite liber, fără să se fie limitate prin drepturi de proprietate intelectuală.

Datele deschise pot conține informații despre: date geospațiale – coduri poștale, hărți naționale și regionale (planuri cadastrale, hărți topografice, marine, ale frontierelor administrative etc.); observarea Pământului și mediu – date spațiale și *in situ* (monitorizarea condițiilor meteorologice, a calității terenurilor și a apei, a consumului de energie, a nivelurilor emisiilor etc.); transporturi – orarele transportului public (toate modurile de transport) la nivel național, regional și local, informații privind lucrările rutiere, traficul etc.; statistici – date statistice naționale, regionale și locale, însoțite de principalii indicatori demografici și economici (PIB, vârstă, stare de sănătate, nivelul șomajului, venituri, educație etc.); întreprinderi – Registrul comerțului și registrul întreprinderilor (listele întreprinderilor înregistrate, informații privind forma de proprietate și modul de gestionare, identificatorii înregistrării, bilanțuri financiare etc.).

Datele deschise folosesc celor care au abilitatea și competențele de a le analiza și folosi. Ele se adresează utilizatorilor care dispun de resursele, expertiza și capacitățile de a face uz de ele și sunt capabili să le dea sens și să înțeleagă implicațiile. Mai multă informație nu se traduce în mod automat într-o guvernare mai bună și mai democratică și nici în decizii mai raționale. De asemenea, nu toate datele trebuie publicate.

Datele deschise pot avea o valoare diferită pentru diverși actori sociali în funcție de componentele care sunt valorizate: cunoaștere, transparență, inovare sau instrument de măsură. În cazul partidelor politice pot fi oferite informații despre buget, venituri și cheltuieli, rapoarte financiare (inclusiv privind campaniile electorale), lista de membri, lista de donatori, declarații de avere și de interese ale membrilor din conducere. În cazul Parlamentului, pot fi publicate date privind bugetul și date administrative despre execuția bugetară, achizițiile publice, date legislative (urmărirea procesului legislativ) și date despre parlamentari și grupurile politice (statistici, CV-uri, contacte, istoric, sponsori etc.).

În cazul mass-media, pot fi oferite date despre structura de proprietate, documente constitutive, acționari cu mai mult de 5%, identitatea celor care controlează indirect mai mult de 5%, naționalitate / rezidență, proprietatea tăcută. În cazul marilor companii se poate publica numele complet, identificatorul unic, documente constitutive, rapoarte anuale, acționarii semnificativi.

În ceea ce privește justiția, datele deschise pot furniza informații despre judecători (biografie, cazuri, CV, parcurs profesional etc.) și despre curți /tribunale (contact, cazuri, decizii etc.). Demnitarii și funcționarii publici pot publica și ei declarații de avere, declarații de interese, informații despre parcursul profesional. În sfârșit, datele deschise pot fi foarte utile în procesul de achiziții publice, furnizând date despre procesul de achiziție (documente, licitații, contracte etc.) și despre participanții la procesul de achiziție (performanțele contractorilor, status etc.).

În partea a doua a cursului, participanții au adresat întrebări lectorului și au intrat în dezbateri. Concluziile au fost că politicile pentru date deschise sunt integrate în politicile anticorupție, că datele deschise trebuie puse la dispoziție în formate deschise, pe cât posibil gratuit, structurate, complete și în timp real. Guvernul trebuie să prioritizeze seturile de date, iar datele privind responsabilitatea privind banul public

sunt primele pe listă. De asemenea, guvernul / administrația publică trebuie să-și asume un rol pro-activ. Administrația trebuie să demonstreze reutilizarea datelor deschise și să educe participanții la proces. Este nevoie atât de reglementări clare cât și de educație pentru publicare și utilizare / reutilizare.

5. Evaluarea chestionarelor

Întrebările din chestionar au vizat evaluarea fiecărui conferențiar, având în vedere criteriile conținutului informațional, noutății, interactivității și eficienței (pe o scară de la 1 la 5, 1 fiind cel mai jos nivel, iar 5 fiind cel mai înalt), aprecierea organizării logistice a celui de-al treilea seminar în comparație cu primele două, relaționarea dintre cursanți, dintre cursanți și conferențieri și recomandări pentru edițiile viitoare.

Aprecierea organizării logistice a celui de-al treilea seminar a fost superioară și peste medie – majoritatea cursanților acordând în acest caz calificativele: „bună”, „excelentă” și „mai bună”. În ceea ce privește aprecierea relațiilor stabilite între cursanți și între cursanți și conferențieri, participanții au considerat că acestea au fost foarte bune și s-a realizat o comunicare în parametri buni la ambele niveluri. Recomandările cursanților vizează păstrarea unor standarde la fel de ridicate și pentru edițiile următoare.